

CIUTADANS

La pacient Anna Font, la logopeda Anna Vila i el nou sistema de comunicació

LA DADA

Una eina molt útil als hospitals

■ Els comunicadors en format paper ja els usen a l'Hospital Sant Jaume d'Olot i aviat ho podrien fer a l'Hospital Trueta de Girona. El format digital reproduceix amb veu paraules i accions expressades mitjançant icones, clicant a sobre amb el ratolí d'un ordinador o en una tauleta. De moment, els aparells estan disponibles en català i castellà, tot i que la versió digital es vol desenvolupar també en francès, anglès o àrab. El grup d'alumnes ha estat coordinat per la professora de l'institut de Montilivi i logopeda de l'hospital d'Olot, Anna Vila. "Intentem que els treballs que fem a l'aula tinguin alguna utilitat pràctica", afirma Anna Vila.

QUAN PARLAR és una necessitat

SÍLVIA OLLER
 Olot

Quan l'Anna Font, dos mesos després de patir un ictus, va poder comunicar-se verbalment amb el seu marit és va sentir alleugerida. "Com ho farem per entendre'ns, Jordi?", li va etzibar des d'un dels llits de planta de l'Hospital Josep Trueta de Girona. Recorda que va trigar tot un matí a poder articular aquesta frase i la sensació que va tenir després de dir-la. "Em vaig sentir molt bé, em vaig veure salvada", rememora des de la consulta de la logopeda Anna Vila, de l'Hospital d'Olot, on acudeix un cop per setmana.

Les setmanes posteriors a l'ictus van ser un autèntic calvari. Malgrat entendre el que li deien els metges, les infermeres o els familiars, no s'hi podia comunicar. "El meu cap sabia què volia dir, però jo no podia expressar-me. Ni tan sols les meves necessitats bàsiques!", exclama. Dir coses tan simples com necessito descansar, vull dormir o he d'anar al lavabo es convertien en obstacles insalvables. "Em sentia frustrada, impotent, totalment desvalguda", reconeix. Tampoc va ser una situació gens fàcil per a la família, que la majoria de vegades no aconseguia interpretar els gestos de l'Anna.

El testimoni d'aquesta infermera, mare de dos fills de 17 i 8 anys, ha estat de gran importància per a un grup d'estudiants del cicle formatiu de grau superior d'Integració Social de l'Institut Montilivi de Girona que ha creat uns comunicadors adreçats a persones que tenen alterada la parla perquè han patit alguna malaltia greu com un tumor o un ictus, nens amb necessitats educatives especials, deficients físics (sords) o psíquics. Els alumnes han elaborat els instruments tenint en compte les opinions de logopedes i pacients.

Els comunicadors plasmen, mitjançant icones -i en format paper i digital-, accions o paraules de la vida quotidiana com les

Estudiants d'Integració Social creen un sistema d'ajuda per a persones amb problemes per comunicar-se

hores, els dies de la setmana, la roba, les parts del cos, però també els estats d'ànim. "Transmetre a les persones que t'envolten el teu estat d'ànim és bàsic perquè sàpiguen com et sents" afirma l'Anna, que considera que en una fase inicial de la malaltia, quan no es podia comunicar, l'eina li hauria estat de gran utilitat.

Dos i anys i mig després de patir l'ictus, que també li ha afectat la mobilitat d'un braç i una cama, l'Anna parla a poc a poc, però se li entén tot el que diu. És molt exigent amb ella mateixa i quan s'en-

calla repeteix les paraules fins que les pronuncia correctament. "Es un exemple de força de voluntat i de superació", afirma la logopeda que la tracta des de fa temps. Però ella es resta mèrits i diu que "l'èxit és dels metges. Encara tinc moltes mancances. No dic tot el que voldria dir, em deixo coses al tinter", constata.

El comunicador també li hauria estat d'ajuda al pare de Miquel Àngel Bernal, un dels alumnes, juntament amb Marc Rafael Pérez, Noemí Maldonado i Itziar Esparza que han creat l'eina. "Els primers dies que el meu pare va estar a l'UCI van ser molt

Els joves creadors del sistema que ajuda a comunicar-se

Els comunicadors plasmen, mitjançant icones, accions o paraules de la vida quotidiana

difícils. Ens comunicàvem amb les mans: una encaixada de mans volia dir sí", recorda Bernal.

La intenció dels joves és distribuir el producte de forma altruista perquè aquest pugui arribar al màxim de gent possible amb discapacitats i problemes de comunicació. Persones per a les quals parlar es converteix en una necessitat més que en un plaer. Perquè com diu l'Anna, allò realment important és poder expressar les necessitats bàsiques. "La resta és un luxe, és parlar per parlar".